

Izvještaj o realizaciji Programa „Mreža resursnih centara u Crnoj Gori“ za 2025. godinu

REZIME

U skladu sa Strategijom saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija 2022–2026 i Akcionim planom za realizaciju Strategije za period 2024–2026, Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama sačinilo je Izvještaj o realizaciji Programa „Mreža resursnih centara u Crnoj Gori“ u 2025. godini. Program je pokrenut na osnovu Javnog konkursa broj 01-056/24-297 od 24. oktobra 2024. godine i Odluke o raspodjeli sredstava od 27. decembra 2024. godine.

Za realizaciju dvogodišnjeg programa opredijeljena su sredstva u iznosu od 500.000,00 EUR, dok je raspodijeljeno ukupno 488.154,00 EUR konzorcijumu nevladinih organizacija koje čine Mrežu resursnih centara:

- NVO „Centar za razvoj nevladinih organizacija – CRNVO“, nacionalni resursni centar;
- NVO „Bjelopoljski demokratski centar“, regionalni resursni centar za sjevernu regiju;
- NVO „Aktivna zona“, regionalni resursni centar za centralnu regiju;
- NVO „Novi horizont“, regionalni resursni centar za južnu regiju.

U okviru regionalnog resursnog centra za sjevernu regiju djeluju i dvije podružnice – NVO „Natura“ iz Kolašina i NVO „Bonum“ iz Pljevalja, dok regionalni resursni centar za južnu regiju ima podružnicu u Herceg Novom, NVO „Nada“. Nacionalni resursni centar koordinisao je aktivnosti na državnom nivou, dok su regionalni centri obezbijedili podršku organizacijama u južnoj, centralnoj i sjevernoj regiji.

Tokom 2025. godine sprovedene su aktivnosti usmjerene na jačanje kapaciteta nevladinih organizacija, obuke, savjetovanja i podršku u pripremi i realizaciji projekata, pružanje pravnih i finansijskih savjeta, kao i asistenciju u postupcima osnivanja, registracije i promjene činjenica. Program je osmišljen da odgovori na specifične potrebe nevladinih organizacija u Crnoj Gori, kojih prema posljednjim podacima ima oko 7.600, a koje se suočavaju sa izazovima nedostatka kapaciteta, resursa i održivosti. Poseban akcenat stavljen je na podršku malim i slabo-razvijenim organizacijama u manje razvijenim opštinama.

Izvještaj za 2025. godinu obuhvata pregled sprovedenih aktivnosti i analizu postignutih rezultata, sa posebnim akcentom na doprinos resursnih centara jačanju kapaciteta nevladinog sektora, otpornosti civilnog društva i unapređenju saradnje sa državom. Operativni cilj Programa u potpunosti je usklađen sa Strategijom Evropske unije za civilno društvo, preporuka OC-5 (Kapaciteti i otpornost CSO).

U izvještajnom periodu od 1. januara do 31. decembra 2025. godine, od 37 aktivnosti koliko je planirano programom realizovano je 23, šest je djelimično realizovano, pet se sprovodi kontinuirano, dvije aktivnosti nijesu realizovane dok jedna aktivnost nije dospjela za realizaciju u izvještajnom periodu (početak realizacije predviđen za 2026. godinu).

UVOD

Strategijom saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija 2022-2026 i Akcionim planom za realizaciju Strategije za period 2024-2026, predviđeno je formiranje resursnih centra za nevladine organizacije, jedan nacionalni i tri regionalna za južnu, centralnu i sjevernu regiju.

Finansiranjem programa resursnih centara u Crnoj Gori, prvi put iz budžeta države, doprinosi se realizaciji operativnog cilja 2 Strategije saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija: „Jačanje kapaciteta NVO sektora za saradnju sa državom u pripremi javnih politika i pružanju usluga građanima“. Realizacija dvogodišnjeg programa otpočela je 1. januara 2025. godine i trajaće do kraja 2026. godine. Na ovaj način, država pruža podršku nevladinim organizacijama sa ciljem jačanja njihovih kapaciteta u pripremi i implementaciji javnih politika u saradnji sa organima državne uprave, pisanju i realizaciji projekata i programa kojima se implementiraju javne politike, pružanje podrške pri osnivanju, registraciji, promjeni činjenica, a program omogućava i pružanje finansijskih i pravnih savjeta. Sve navedeno jača otpornost nevladinih organizacija i doprinosi jačem civilnom društvu, koje je kao takvo snažan partner državi. Takođe, operativni cilj je u potpunosti usklađen sa Strategijom Evropske unije za civilno društvo, preporuka koja se odnosi na OC-5 (Kapaciteti i otpornost CSO).

Ukupna vrijednost programa iznosi 488.154,00 EUR.

Program realizuje konzorcijum od četiri nevladine organizacije, i to:

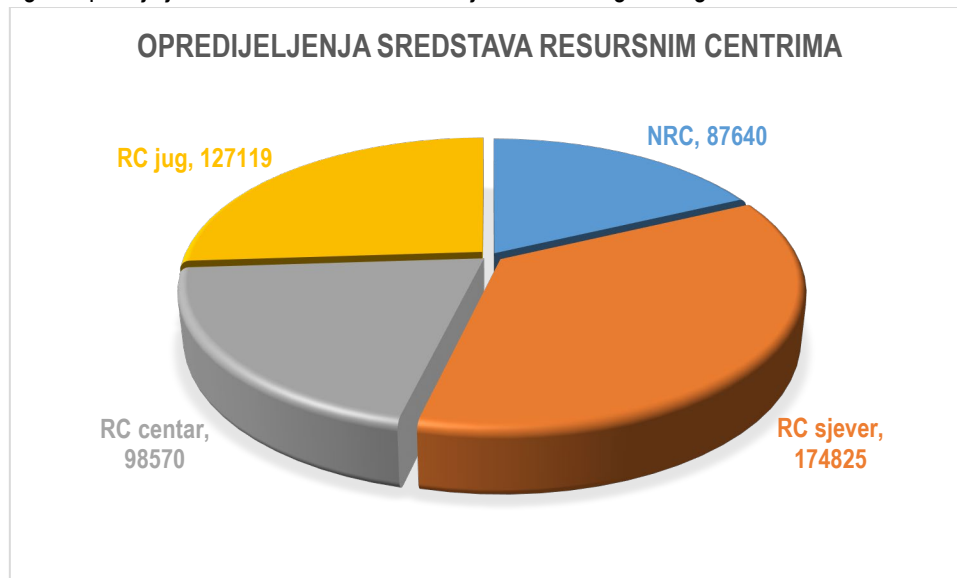
- NVO „Centar za razvoj nevladinih organizacija – CRNVO“, nacionalni resursni centar;
- NVO „Bjelopoljski demokratski centar“, regionalni resursni centar za sjevernu regiju;
- NVO „Aktivna zona“, regionalni resursni centar za centralnu regiju; i
- NVO „Novi horizont“, regionalni resursni centar za južnu regiju.

U cilju efikasnijeg sprovođenja programa, u okviru regionalnog resursnog centra za sjevernu regiju, djeluju još i dvije podružnice, NVO „Natura“ iz Kolašina i NVO „Bonum“ iz Pljevalja, dok regionalni resursni centar za južnu regiju ima svoju podružnicu u Herceg Novom, NVO „Nada“.

Prilikom određivanja iznosa sredstava, posebno se vodilo računa o regionalnoj nerazvijenosti i nerazvijenosti nevladinog sektora, pa je s tim u vezi za finansiranje programskih aktivnosti u sjevernoj regiji opredijeljen iznos od 174.825,00 EUR, u južnoj 127.119,00 EUR i centralnoj 98.570,00 EUR. Nacionalnom resursnom centru, opredijeljen je iznos od 87.640,00 EUR.

Grafik 1: Pregled opredijeljenih sredstava za finansiranje nacionalnog i tri regionalna resursna centra

O PROGRAMU

Program “Mreža resursnih centara u Crnoj Gori”, finansiran je kao prvorangirani program na osnovu Javnog konkursa Ministarstva regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama za finansiranje nacionalnog i tri regionalna resursna centra za nevladine organizacije “Partnerstvom do cilja”.

Programom se direktno doprinosi realizaciji prioriteta utvrđenih Strategijom saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija 2022-2026 i prioriteta planiranih Akcionim planom za realizaciju Strategije za period 2024-2026. Operativni cilj čijem će ostvarivanju doprinijeti formiranje resursnih centara za nevladine organizacije je: “Jačanje kapaciteta NVO sektora za saradnju sa državom u pripremi i pružanju usluga građanima”. Javnim konkursom, jasno su definisane aktivnosti koje će doprinijeti ostvarenju operativnog cilja i zadovoljenju potreba ciljnih grupa a koje će sprovoditi nacionalni i regionalni resursni centri. Aktivnosti su definisane u okviru četiri ključna stuba: informisanje i komunikacija; savjetovanje i mentorstvo; umrežavanje, koordinacija i saradnju među nevladinim organizacijama i istraživanje i izvještavanje o stanju podsticajnog okruženja za razvoj nevladinih organizacija.

Prihvaćenim programom definisani su osnovni ciljevi, a isti se odnose na:

- izgradnju kapaciteta i participacije nevladinih organizacija koje djeluju u oblastima od javnog interesa;
- razvoj podsticajnih politika za rad i djelovanje NVO na državnom i lokalnom nivou;
- unapređenje saradnje između državne uprave, lokalne samouprave, privrednog sektora i nevladinih organizacija;

- razvoj finansijske održivosti nevladinih organizacija, povećanje razumijevanja uloge i značaja nevladinih organizacija u društvu;
- izgradnja kapaciteta javnog i privatnog sektora;
- razvoj građanske participacije;
- razvoj volonterizma;
- doprinos razvoju cjeloživotnog učenja i neformalnog obrazovanja;
- doprinos zaštiti ljudskih prava, slobode izražavanja, rodne ravnopravnosti i suzbijanju diskriminacije;
- poboljšanje položaja i socijalna inkluzija manjina i ranjivih grupa (nacionalne manjine, vjerske manjine, Romska i egipćanska populacija, žene, osobe sa invaliditetom, lica treće životne dobi);
- doprinos transparentnosti, odgovornosti i ukupnoj reformi javne uprave i promociji načela dobrog upravljanja
- doprinos izgradnji vladavine prava;
- borba protiv korupcije;
- podsticanje aktivizma, preduzetničkih vještina i učešća kod mladih;
- doprinos procesu evropske i evroatlantske integracije Crne Gore;
- doprinos procesu ostvarivanju globalnih ciljeva održivog razvoja;
- doprinos razvoju i promociji socijalnog preduzetništva.

Aktivnosti programa usmjerene su na:

- prikupljanje i pružanje informacija od značaja za rad nevladinih organizacija;
- pružanje pravne pomoći u osnivanju, registraciji i funkcionisanju nevladinih organizacija;
- zastupanje interesa nevladinih organizacija;
- organizacija seminara, konferencija, treninga, radionica i drugih programa kojima se jačaju kapaciteti nevladinih organizacija, državnih i lokalnih službenika, biznis sektora i mladih;
- pružanje savjeta i konsultacija za nevladine organizacije i druge subjekte;
- pružanje obuke, treninga i programa neformalnog obrazovanja;
- izdavanje knjiga, brošura i drugih publikacija;
- izdavanje časopisa i sličnih periodičnih izdanja;
- sprovođenje istraživanja i analiza.

Realizacija programskih aktivnosti će takođe dati doprinos u realizaciji mjera 2.2 „Pružanje podrške regionalno uravnoteženom razvoju NVO kako bi se smanjile regionalne razlike u razvijenosti nevladinog sektora“, kao i značajnu podršku realizaciji Aktivnosti 2.3.1 „Izrada pregleda/analize aktivnih međunarodnih donatora i njihove podrške NVO u CG“ Akcionog plana za 2024-2026. godinu Strategije saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija 2022-2026.

Implementacijom programskih aktivnosti, direktno se utiče na bolji kvalitet u primjeni Zakona o lokalnoj samoupravi, tačnije odredbi koje se tiču praćenja primjene različitih oblika saradnje lokalnih samouprava i nevladinih organizacija koje su propisani članom 174 Zakona, te Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Sl. List CG“, br. 41/18), imajući u vidu da se uredbom reguliše ispunjavanje kriterijuma i postupaka izbora predstavnika nevladinih organizacija u radne grupe i druga radna tijela koje obrazuju ministarstva i organi uprave, kao i postupak i način sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona i strategija, naročito imajući u vidu da se jedan od tri rezultata programa odnosi na unapređenje

okruženja za rad civilnog društva, kroz realizaciju seta istraživanja u okviru aktivnosti koje se odnose na istraživanja o stanju podsticajnog okruženja za razvoj nevladinih organizacija.

Realizacija programa, a naročito u dijelu koji je posvećen jačanju kapaciteta nevladinih organizacija za saradnju sa državom u pripremi javnih politika i pružanju usluga građanima, će direktno uticati na unapređenje ispunjenosti 5. principa SIGMA principa javne uprave, kroz snaženje kapaciteta organizacija civilnog društva da učestvuju u izradi javnih politika. Dok je Program usklađen i sa sadržajem Smjernica za podršku EU civilnom društvu u zemljama proširenja 2021-2027 Generalnog Direktorata za susjedstvo i proširenje (DG NEAR), koji kao svoje specifične ciljeve ističe: 1. podsticajno okruženje za civilno društvo za vršenje svojih aktivnosti; 2. *ojačana saradnja i partnerstvo između organizacija civilnog društva i javnih institucija*; i 3. *osnaženi kapaciteti i otpornost organizacija civilnog društva da sprovedu svoje aktivnosti*.

Takođe, realizacija ovog programa u potpunosti je usklađena sa prioritetima 4 i 5 Strategije Evropske unije za civilno društvo koji se odnose na: *učešće OCD kroz cijeli ciklus javnih politika i kapaciteti i otpornost OCD*.

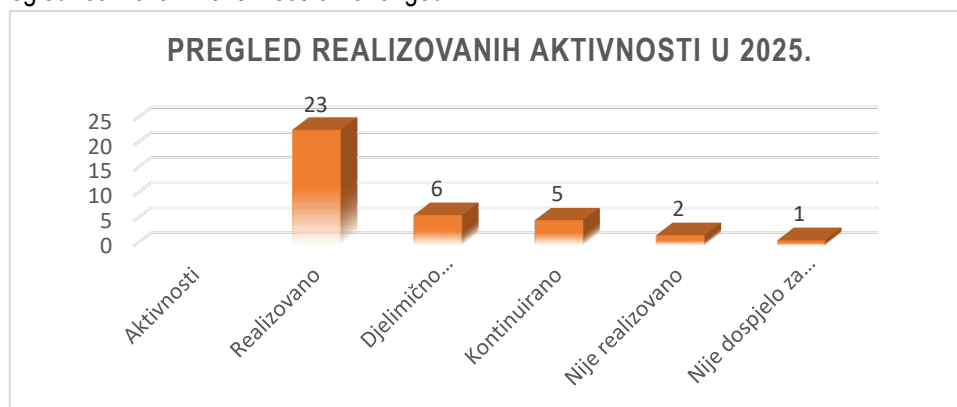
PLANIRANE I REALIZOVANE AKTIVNOSTI U 2025.

Realizacija programa nakon prve godine implementacije sprovodila se u najvećoj mjeri prema planu, uz manja odstupanja u dinamici sprovođenja programskih aktivnosti.

U finansijskom dijelu izvještaja utvrđena su manja odstupanja u plaćenim iznosima i dostavljenoj prapratnoj dokumentaciji.

U izvještajnom periodu od 1. januara do 31. decembra 2025. godine, od 37 aktivnosti realizovano je 23, šest je djelimično sprovedeno, pet se sprovodi kontinuirano, dvije nijesu realizovane, dok jedna aktivnost nije dospjela za realizaciju (početak realizacije predviđen za 2026. godinu).

Grafik 2: Pregled realizovanih aktivnosti u 2025. godini

Pregled planiranih i realizovanih aktivnosti dat je u tabeli ispod:

Tabela 1: Pregled planiranih i realizovanih aktivnosti u prvoj godini realizacije programa

Aktivnost	Cilj	Status realizacije	Obrazloženje
A1.1 Formiranje operativnog tima projekta	Cilj je da se kroz uspostavljanje Operativnog tima, koji savjetuje, podržava i interno evaluira program i njegove specifične aktivnosti, obezbijedi aktivno uključivanje nevladinih organizacija u praćenje realizacije i njihov doprinos radu resursnih centara.	Realizovana	Formiran operativni tim. U izvještajnom periodu održana su dva sastanka i to 19. maja i 14. oktobra 2025. godine.
A1.2 Izrada priručnika za pružanje standardizovanih help-desk usluga nevladinim organizacijama od strane konzorcijuma Resursnog centra	Cilj da se kroz izradu priručnika unaprijede i standardizuju usluge help desk-a na nacionalnom i lokalnom nivou, obezbijedi isti kvalitet podrške od strane nacionalnog i regionalnih resursnih centara i njihovih kancelarija, te osigura visok nivo zadovoljstva korisnika usluga.	Realizovana	Priručnik je izrađen i sadrži informacije o katalogu usluga koje nacionalni i lokalni resursni centri pružaju, načinima njihovog pružanja, komunikacijskim savjetima i alatima za pružanje ovih usluga, kao i formularima za povratne informacije. Priručnik je izrađen u elektronskom formatu, te je kao takav dostupan svim pružaocima usluga uključenim u proces rada resursnih centra.
A1.3 Set obuka za jačanje kompetencija zaposlenih u regionalnim resursnim centarima	Cilj da se kroz organizovanje seta obuka za sve zaposlene u regionalnim resursnim centrima i njihovim kancelarijama u sjevernoj i južnoj regiji prenesu praktična znanja, čime će se osigurati nadogradnja kapaciteta za rješavanje svih upita, problema i zahtjeva lokalnih nevladinih organizacija.	Realizovana	Organizovan je set obuka za zaposlene u RRC radi prenosa praktičnih znanja i jačanja kapaciteta regionalnih centara i kancelarija na sjeveru i jugu za podršku lokalnim NVO. Obukama su prisustvovali i zaposleni iz NRC.
A1.3.1 – Trening za trenere	Cilj je da kroz obuke zaposleni u regionalnim resursnim centrima unaprijede svoja znanja i vještine, te se dodatno osposobe za prenošenje znanja, vještina i iskustava korisnicima usluga RC konzorcijuma.	Realizovana	Sprovedena je obuka „Trening za trenere“, koja je održana u periodu od 14. do 16. februara 2025. godine. Obuci je prisustvovalo 14

			zaposlenih iz nacionalnog i regionalnih resursnih centara, kao i lokalnih kancelarija regionalnih resursnih centara.
A1.3.2 – Trening za praćenje javnih politika	Cilj je kroz obuke osposobiti zaposlene u civilnom društvu za praćenje lokalnih i državnih javnih politika, te omogućiti da ta znanja prenose dalje kroz obuke i help-desk usluge, jačajući kapacitete i dostupnost podrške u svim djelatnostima civilnog društva.	Realizovana	Sprovedena je obuka „Praćenje javnih politika“, koja je održana u periodu od 21. do 23. februara 2025. godine. Obuci je prisustvovalo 12 zaposlenih iz resursnih centara.
A1.4 – Mentorstva za lica angažovana u regionalnim resursnim centrima	Cilj da se kroz mentorsku podršku Nacionalnog resursnog centra osoblju regionalnih resursnih centara i lokalnih kancelarija prenesu praktična znanja i unaprijede njihovi kapaciteti, čime se obezbjeđuje njihova veća spremnost za efikasno odgovaranje na upite, izazove i zahtjeve lokalnih nevladinih organizacija.	Kontinuirano	U izvještajnom period, kontinuirano je pružana podrška RRC i lokalnim kancelarijama.
A1.5 – Koordinacioni sastanci resursnih centara	Cilj je redovno ocjenjivanje realizacije programskih aktivnosti kroz nedeljne sastanke projektnog osoblja NRC i mjesečne sastanke sa partnerskim organizacijama.	Kontinuirano	U 2025. godini održano je 12 sastanaka konzorcijuma MRC, što je u skladu sa planiranom dinamikom za prvu godinu realizacije projekta.
A1.6 – Pružanje help desk usluga	Cilj je da se kroz pružanje help desk usluga obezbjedi pravna i savjetodavna podrška, pomoć pri osnivanju i izmjenama u registru NVO, podrška u organizaciji rada, upravljanju ljudskim i finansijskim resursima, realizaciji i izvještavanju o projektima, razvoju i unapređenju usluga, upravljanju kvalitetom i evaluaciji, učešću u radnim grupama i javnim raspravama, pronalaženju partnera, licenciranju i akreditaciji, kao i prevod i objavljivanje konkursa stranih donatora.	Kontinuirano	U izvještajnom periodu resursni centri su pružili 1106 help desk usluga.
A1.7 – Kreiranje web portala RC	Cilj je kreiranje portala kako bi sve relevantne informacije o radu resursnih centara bile lako dostupne svim		Izrađen je sajt MRC www.resursnicentar.me koji sadrži

	potencijalnim korisnicima usluga konzorcijuma RC.	Realizovana	sve relevantne informacije za sve zainteresovane strane, a naročito civilno društvo. Na sajtu su dostupne ključne informacije o MRC (lokacija, kontakti), relevantnoj regulativi za djelovanje NVO, otvorenim javnim konsultacijama i konkursima za finansiranje iz državnih, lokalnih, EU i drugih fondova, kao i procedurama za apliciranje. Takođe, objavljene su informacije o aktivnostima i događajima nacionalnog i regionalnih resursnih centara, analize, izvještaji i publikacije konzorcijuma, kao i podaci o radu NVO po regijama, u cilju povećanja vidljivosti svih aktivnosti.
A1.7.1 – Uspostavljanje digitalne platforme za sve vrste savjetovanja	Cilj je uspostaviti savremenu digitalnu help desk platformu koja će nevladinim organizacijama omogućiti pristup alatima, resursima i podršci za efikasniji rad, jačanje saradnje sa NVO sektorom i donatorima, te unaprjeđenje kvaliteta projekata i programa.	Realizovana	Platforma je uspostavljena i integrisana u novi sajt www.resursnicentar.me pod nazivom „E-podrška“. Kako bi se omogućilo pružanje help-desk usluga zainteresovanim nevladinim organizacijama u skladu sa savremenim trendovima, ali i realnim potrebama i mogućnostima digitalnih alata, kreirano je digitalno rješenje koje omogućava efikasno pružanje podrške korisnicima.
A1.8 – Informatička/tehnička podrška nevladinim	Cilj je obezbijediti informatičku i tehničku podršku nevladinim organizacijama za kreiranje sopstvenih web		Konzorcijum MRC dostupan je za sve vidove podrške i podsticanja

organizacijama	stranica i/ili otvaranje i korišćenje naloga putem kojih će objavljivati finansijske izvještaje, statute, izvještaje o radu i druge relevantne dokumente, kao i informacije o projektima i aktivnostima radi transparentnosti i promocije njihovog rada.	Kontinuirano	nevladinih organizacija u cilju povećanja njihove transparentnosti i vidljivosti, kroz objavljivanje njihovih podataka u online bazama, na sopstvenim sajtovima i društvenim mrežama.
A1.8.1 – Kampanja za promociju i jačanje transparentnosti i vidljivosti NVO	Cilj je unaprijediti transparentnost i vidljivost nevladinih organizacija, posebno manjih i lokalnih, kroz realizaciju seta aktivnosti koje će im omogućiti bolje razumijevanje značaja otvorenog i dostupnog informisanja javnosti kao ključnog preduslova za jačanje povjerenja i održivi rast.	Djelimično realizovana	Prva komponenta aktivnosti realizovana je u prvom izvještajnom periodu (kreiranje i promocija vizuala i objava kojima se promoviše značaj transparentnosti i otvorenosti kod NVO, i to kroz blok od sedam (od planiranih pet) vizuala koji su objavljeni putem društvenih mreža). U okviru druge komponente, koja se odnosi na obezbjeđivanje sajtova za nevladine organizacije, u prvoj godini realizacije izrađeno je 13 sajtova za 13 NVO. U polugodišnjim izvještajima nije naveden broj nevladinih organizacija koje su dobile stručnu podršku.
A1.9 – Besplatno ustupanje prostorija resursnih centara	Cilj je da Nacionalni i lokalni RC kontinuirano podržavaju organizacije civilnog društva obezbjeđivanjem besplatnih prostorija za sastanke i događaje, kao i podrškom u pisanju saopštenja i komunikaciji s medijima.	Kontinuirano	Ova usluga je pružena 116 puta što ukazuje na visok stepen korišćenja već u prvoj godini implementacije programa.
A1.10 – Kreiranje kvartalnih online RC publikacija	Cilj ove aktivnosti je povećati vidljivost i promociju rada konzorcijuma RC kroz kvartalne publikacije koje informišu o realizovanim aktivnostima, relevantnim temama za NVO i aktuelnim mogućnostima za apliciranje.	Djelimično realizovana	Za vrijeme trajanja programa (dvije godine), predviđeno je kreiranje osam kvartalnih online publikacija. U prvoj godini objavljene su dvije publikacije.

A1.10.1 – Promovisanje rada nevladinih organizacija kroz RC online platforme	Cilj ove aktivnosti je afirmisati rad lokalnih nevladinih organizacija i povećati njihovu vidljivost kroz redovno praćenje i promociju njihovih aktivnosti putem objava na online platformama regionalnih i nacionalnih RC.	Djelimično realizovana	Za vrijeme trajanja programa (dvije godine), predviđeno je kreiranje i objavljivanje 50 objava. U prvoj godini realizacije kreirano je i objavljeno 11 objava.
A2.1 – Priprema i objavljivanje godišnjih kataloga obuka za NVO	Cilj ove aktivnosti je jačanje kapaciteta NVO kroz obuke kreirane na osnovu identifikovanih potreba sektora, uz promociju i dostupnost kataloga obuka putem različitih komunikacionih kanala.	Realizovana	Kreiran je i objavljen katalog obuka za NVO za 2025. godinu.
A2.2 – Organizovanje seta treninga za male lokalne organizacije	Cilj ove aktivnosti je pružiti posebnu podršku malim i novoosnovanim lokalnim organizacijama kroz set obuka, kako bi stekle ključna znanja i vještine za održiv razvoj i postale efikasni i transparentni akteri u zajednici.	Realizovana	Organizovan je set od četiri obuke, kroz koje su obezbijeđena potrebna znanja iz oblasti: Strateško planiranje, Pisanje projekata i crowdfunding, Mobilizacija građana i Zagovaranje i komunikacija. Obuka je okupila 16 učesnika iz manjih organizacija iz svih regija Crne Gore.
A2.3 – Dvije dvodnevne obuke: Finansijski menadžment	Cilj ove aktivnosti je osposobiti predstavnike nevladinih organizacija za efikasno finansijsko upravljanje kroz sticanje znanja o pravilima vođenja projektnih finansija, računovodstvenih evidencija i dokumentacije, pisanju narativnih i finansijskih izvještaja, komunikaciji sa donatorima, kao i planiranju i prevazilaženju finansijskih izazova, čime se doprinosi efektivnoj i održivoj implementaciji projekata.	Realizovana	Dvodnevna obuka održana je 24. i 25. oktobra 2025. godine u Petrovcu, kojoj je prisustvovalo 15 polaznika.
A2.4 – Dvije dvodnevne obuke: Odnosi s javnošću i upravljanje društvenim mrežama	Cilj ove aktivnosti je osnažiti kapacitete malih i srednje razvijenih NVO u oblasti odnosa s javnošću i upravljanja društvenim mrežama, kako bi stekli vještine za kreiranje, analizu i evaluaciju digitalnih poruka, efikasno korišćenje društvenih medija u zagovaranju, podizanju svijesti i kampanjama, te postali transparentni i odgovorni akteri u	Realizovana	Dvodnevna obuka “Odnosi s javnošću i upravljanje društvenim mrežama”, održana je u periodu od 19. do 21. juna 2025. godine u Andrijevici. Broj učesnika u polugodišnjim izvještajima nije

	zajednici.		naveden.
A2.5 – Dvije dvodnevne obuke: Izrada planova prikupljanja sredstava	Cilj ove aktivnosti je unaprijediti kapacitete malih i srednje razvijenih organizacija u oblasti finansijskog planiranja i upravljanja, kako bi obezbijedile dugoročnu održivost kroz sticanje znanja o principima finansijskog menadžmenta, budžetiranju, računovodstvu i izradi planova finansijske održivosti uz mentorsku podršku.	Realizovana	Realizovana je obuka "Prikupljanje sredstava za NVO" u periodu od 27. do 28. novembra 2025. godine u Petrovcu. Obuku je pohađalo 16 predstavnika NVO.
A2.6 – Dvije trodnevne obuke: Pisanje predloga projekata za domaće fondove	Cilj ove aktivnosti bio je unaprijediti kapacitete malih i srednje razvijenih NVO u pisanju projektnih prijedloga, kako bi bile spremne da kvalitetno apliciraju na konkurse ministarstava i lokalnih samouprava.	Realizovana	Obuka na temu "Pisanje projekata za domaće fondove" realizovana je u periodu od 26. do 28. marta 2025. godine u Petrovcu. Obuka je okupila 16 predstavnika NVO iz svih krajeva Crne Gore.
A2.7 – Tri dvodnevne obuke: Praćenje javnih politika	Cilj ove obuke je osnažiti predstavnike NVO za praćenje javnih politika kroz sticanje teorijskih i praktičnih znanja o njihovim karakteristikama, ciklusu, metodama praćenja i evaluacije, tehnikama prikupljanja podataka i izradi planova praćenja, kako bi mogli aktivno doprinosti razvoju i unapređenju javnih politika u svojim oblastima rada.	Djelimično realizovana	U prvoj polovini godine aktivnost nije realizovana zbog nedovoljnog broja prijavljenih učesnika. U drugoj polovini godine realizovana jedna dvodnevna obuka "Praćenje javnih politika" 6. i 7. novembra 2025. godine u Petrovcu. Obuku je pohađalo 16 predstavnika NVO.
A2.8 – Dvije šestodnevne obuke: Pisanje EU projekata	Cilj ove aktivnosti je unaprijediti kapacitete malih i srednje razvijenih NVO u pripremi EU projekata kroz sticanje znanja o smjernicama i kriterijumima, analizama, PCM fazama, LFA pristupu, budžetiranju, pravilima vidljivosti i izvještavanju, uz mentorsku podršku u završnim fazama izrade projektnih prijedloga, čime se doprinosi njihovom rastu i održivom razvoju.	Realizovana	Realizovana je jedna šestodnevna obuka "Pisanje EU Projekata", u periodu od 3. do 5. jula i 17. do 19. jula 2025. godine u Andrijevići. Obuku je pohađalo 14 predstavnika NVO.
A3.1 – Istraživanja o stanju podsticajnog okruženja za razvoj nevladinih organizacija	Cilj ove aktivnosti je obezbijediti sveobuhvatnu procjenu stanja podsticajnog okruženja za razvoj nevladinih organizacija u Crnoj Gori, kroz analizu relevantnog zakonodavstva, politika, prethodnih evaluacija i	Nije realizovano	U izvještajnom periodu pripremljena je metodologija u saradnji sa cjelokupnim konzorcijumom i prikupljeni su podaci, dok izvješta

	konsultacija sa ključnim akterima, kako bi se identifikovale snage, slabosti, dosadašnji uticaji i izazovi za dalji razvoj civilnog društva.		iako planiran za drugu polovinu 2025. godine, nije pripremljen.
A3.1.1 – Kreiranje jedinstvenog obrasca u cilju prikupljanja podataka o finansiranju projekata iz različitih nacionalnih i lokalnih fondova	Cilj ove aktivnosti bio je kreiranje jedinstvenog obrasca za prikupljanje podataka o finansiranju projekata i programa nevladinih organizacija iz različitih nacionalnih i lokalnih fondova, kako bi se obezbijedila sistematična i sveobuhvatna evidencija dostupna Ministarstvu za potrebe praćenja i analize podrške NVO sektoru.	Realizovana	Pripremljen obrazac.
A3.1.2 – Priprema izvještaja o projektima nevladinih organizacija koje finansira EU	Cilj ove aktivnosti je prikupljanje podataka i priprema dva godišnja izvještaja o projektima nevladinih organizacija koje finansira EU, kroz saradnju regionalnih resursnih centara, lokalnih kancelarija u sjevernoj i južnoj regiji i nacionalnog resursnog centra, kako bi se obezbijedila sveobuhvatna analiza stanja i veća vidljivost nalaza istraživanja.	Realizovana	Pripremljen i objavljen izvještaj predviđen za prvu godinu realizacije programa.
A3.1.3 – Priprema izvještaja o finansiranju projekata i programa nevladinih organizacija koji su podržani od strane lokalnih samouprava	Cilj ove aktivnosti je prikupljanje podataka i priprema dva godišnja izvještaja o finansiranju projekata i programa nevladinih organizacija koje su podržane od strane lokalnih samouprava, kroz saradnju regionalnih resursnih centara sa lokalnim kancelarijama u sjevernoj i južnoj regiji i uz podršku nacionalnog resursnog centra, kako bi se obezbijedila sveobuhvatna analiza stanja i veća vidljivost nalaza istraživanja.	Realizovana	Pripremljen i objavljen izvještaj predviđen za prvu godinu realizacije programa.
A3.1.4 – Priprema izvještaja o finansiranju projekata i programa nevladinih organizacija koji su podržani od strane Zavoda za zapošljavanje, Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava i drugih javnih izvora	Cilj ove aktivnosti je prikupljanje podataka i priprema dva godišnja izvještaja o finansiranju projekata i programa nevladinih organizacija koje su podržane od strane Zavoda za zapošljavanje, Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava i drugih javnih izvora, kroz saradnju regionalnih resursnih centara sa lokalnim kancelarijama u sjevernoj i južnoj regiji i uz podršku nacionalnog resursnog centra.	Realizovana	Pripremljen i objavljen izvještaj predviđen za prvu godinu realizacije programa.
A3.1.5 – Priprema izvještaja o razvijenosti nevladinih	Cilj ove aktivnosti je kreiranje metodologije za praćenje razvijenosti nevladinih organizacija, zasnovane na		Izvještaj predviđen za prvu godinu realizacije programa nije

organizacija	uporednim dobrim praksama i dosadašnjoj metodologiji nacionalnog resursnog centra, te prikupljanje podataka u skladu sa utvrđenom metodologijom i izrada izvještaja sa preporukama za unapređenje stanja, za potrebe Ministarstva.	Nije realizovana	pripremljen.
A3.1.6 – Priprema izvještaja o broju angažovanih volontera na pripremi i realizaciji projekata i programa	Cilj ove aktivnosti je prikupljanje podataka i priprema dva godišnja izvještaja o broju angažovanih volontera na pripremi i realizaciji projekata i programa, imajući u vidu da, u skladu sa informacijama dobijenim od Zavoda za zapošljavanje, ne postoji centralna evidencija o angažovanim volonterima.	Realizovana	Pripremljen i objavljen izvještaj predviđen za prvu godinu realizacije programa.
A3.1.7 – Priprema izvještaja o broju angažovane radne snage u nevladinim organizacijama	Cilj ove aktivnosti je prikupljanje podataka i priprema dva godišnja izvještaja o broju angažovane radne snage u nevladinim organizacijama.	Realizovana	Pripremljen i objavljen izvještaj predviđen za prvu godinu realizacije programa.
A3.1.8 – Priprema izvještaja o broju i vrsti akcija koje su organizovale i sprovele nevladine organizacije u Crnoj Gori	Cilj ove aktivnosti je prikupljanje podataka i priprema dva godišnja izvještaja o broju i vrsti akcija koje su organizovale i sprovele nevladine organizacije u Crnoj Gori.	Realizovana	Pripremljen i objavljen izvještaj predviđen za prvu godinu realizacije programa.
A3.1.9 – Priprema izvještaja o korišćenju mehanizama eParticipacija i ePeticijskih	Cilj ove aktivnosti je prikupljanje podataka i priprema dva godišnja izvještaja o korišćenju mehanizama eParticipacija i ePeticijskih.	Realizovana	Pripremljen i objavljen izvještaj predviđen za prvu godinu realizacije programa.
A3.1.10 – Priprema i sprovođenje ankete o učešću nevladinih organizacija u postupcima kreiranja javnih politika	Cilj ove aktivnosti je da se kroz pripremu i sprovođenje ankete obezbijede relevantni podaci o stepenu i kvalitetu učešća nevladinih organizacija u postupcima kreiranja javnih politika.	Realizovana	Pripremljen i objavljen izvještaj predviđen za prvu godinu realizacije programa.
A3.2 – Istraživanje javnog mnjenja o povjerenju u NVO	Cilj ove aktivnosti je da se kroz sveobuhvatno istraživanje na reprezentativnom uzorku građana stekne uvid u njihove stavove prema nevladinim organizacijama i njihovom uticaju na kreiranje i implementaciju javnih politika. Istraživanje ima za cilj da ocijeni nivo povjerenja građana u institucije i OCD, da ispita stepen informisanosti o radu OCD, kao i percepciju njihovog uticaja na društvene	Nije dospjela za realizaciju	Početak realizacije predviđen za 2026. godinu.

	promjene. Rezultati će poslužiti kao osnova za bolje razumijevanje odnosa građana prema civilnom društvu i za unapređenje participacije OCD u procesima donošenja odluka.		
A3.3 – Organizacija po 5 lokalnih događaja/konsultativnih sastanaka godišnje u svakoj od 3 regije	Cilj ove aktivnosti je da se kroz organizaciju konsultativnih sastanaka obezbijedi prostor za dijalog između nevladinih organizacija, lokalnih samouprava, privrednika i drugih relevantnih aktera. Aktivnost ima za cilj da ojača finansijsku održivost NVO, da otvori raspravu o ključnim izazovima i „gorućim“ pitanjima lokalnog civilnog sektora, te da podstakne kvalitetniju implementaciju lokalnih projekata.	Djelimično realizovana	Od planiranih 15 događaja/konsultativnih sastanaka u okviru ove aktivnosti, realizovano je 10 (pet u sjevernoj, četiri u južnoj i jedan u centralnoj regiji), što ukazuje da aktivnost za 2025. godinu nije u potpunosti sprovedena.
A3.4 – Organizovanje pet nacionalnih događaja/konsultativnih sastanaka godišnje	Cilj ove aktivnosti je da kroz organizaciju konsultativnih sastanaka obezbijedi forum za dijalog između NVO, lokalnih samouprava, nacionalnih institucija, privrednika, EU i drugih aktera. Sastanci treba da podstaknu razmjenu mišljenja o podsticajnom okruženju, finansijskoj održivosti i saradnji, predstavljanje rezultata istraživanja i pravovremeno uključivanje NVO u procese donošenja odluka, posebno u periodima kada je dijalog najpotrebniji ili kada se otvaraju mogućnosti zagovaranja, poput pripreme novog Zakona o NVO.	Djelimično realizovana	Od planiranih pet događaja/konsultativnih sastanaka u okviru ove aktivnosti, realizovano je tri.

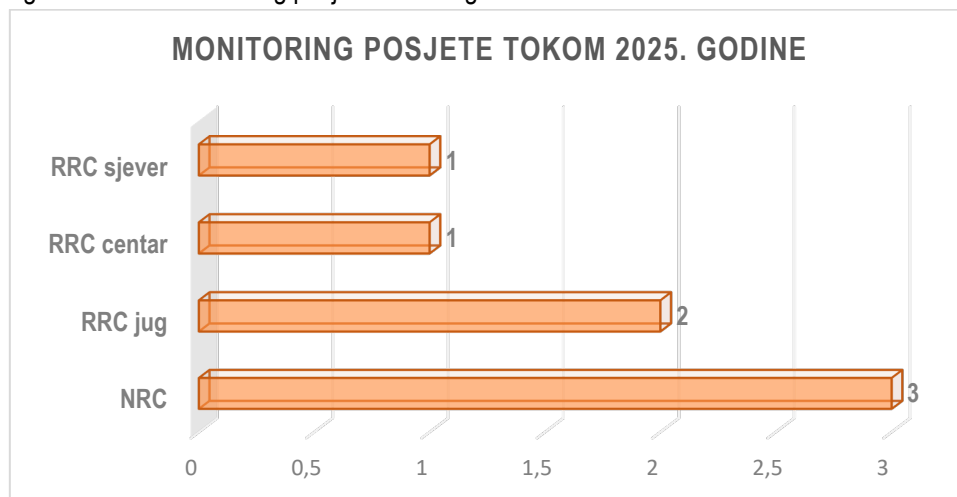
MONITORING

Komisija Ministarstva regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama, vršila je redovne monitoring posjete tokom 2025. godine.

U izvještajnom periodu, obavljeno je ukupno sedam monitoring posjeta, kako bi se kontinuirano pratilo sprovođenje programskih aktivnosti, i to: tri posjete Nacionalnom resursnom centru, dvije posjete regionalnom resursnom centru za južnu regiju i po jedna regionalnim resursnim centrima za centralnu i sjevernu regiju. Takođe, pored redovnih terenskih posjeta, Komisija je imala intenzivnu komunikaciju sa konzorcijumom tokom cijele godine.

U skladu sa zaključenim ugovorom, resursni centri polugodišnje izvještavaju Ministarstvo o realizovanim aktivnostima dostavljanjem finansijskog i narativnog izvještaja. Komisija je nakon sprovedenih monitoring posjeta i pregleda dostavljenih izvještaja za period 1. januar – 30. jun 2025. godine i 1. jul – 31. decembar 2025. godine sačinila dva izvještaja o praćenju implementacije programa koji su dostavljeni i resursnim centrima.

Grafik 3: Pregled održanih monitoring posjeta u 2025. godini

U narednom izvještajnom periodu, Komisija će nastaviti da prati realizaciju programa, a u planu su i monitoring posjete lokalnim kancelarijama u Pljevljima, Kolašinu i Herceg Novom.

ZAKLJUČAK I PREPORUKE

Planirane programske aktivnosti u prvoj godini realizacije programa, uglavnom su se sprovodile planiranom dinamikom uz određena odstupanja u realizaciji, kako je detaljnije opisano u tabeli 1.

U narednom periodu u skladu sa izvještajima Komisije, postoji prostor za unaprjeđenje stanja kako bi se realizacija svih aktivnosti uspješno sprovela do kraja 2026. godine i postigli željeni rezultati.

Ključne preporuke za naredni period odnose se na:

- osiguravanje veće samostalnosti u radu regionalnih resursnih centara, te puna decentralizacija procesa realizacije planiranih aktivnosti na nivou regionalnih resursnih centara, dok uloga nacionalnog resursnog centra treba biti koordinaciona, na nivou aktivnosti planiranih Javnim konkursom;
- obezbjeđivanje veće transparentnosti sprovođenja aktivnosti, prije svega pozivanje predstavnika Ministarstva na događaje koji se odnose na realizaciju aktivnosti;
- obezbijediti punu primejnu propisa Crne Gore prilikom ugovaranja i finansiranja sredstava;
- obezbijediti puno sprovođenje aktivnosti u skladu sa prihvaćenim programom i budžetom programa.